

บทที่ 2

ทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

รายงานผลการดำเนินรายงานสหกิจศึกษาเรื่อง “การคิดกิจกรรมเพื่อโปรโมตนิตยสาร Mix ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook fanpage” มุ่งศึกษากระบวนการทำคอลัมน์ในการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ศึกษาในเรื่องต่อไปนี้คือ

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนิตยสาร
- 2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับ Facebook

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนิตยสาร

นิตยสารเป็นสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ มีการกำเนิดและวิวัฒนาการอันยาวนานต่อจากหนังสือพิมพ์ และยังเป็นสื่อที่มีบทบาทเฉพาะตัวอันสำคัญในการถ่ายทอดสารสนเทศ (Information) ให้ความรู้ (Education) ให้ความบันเทิง (Entertainment) และการประกาศโฆษณา อีกทั้งยังมีส่วนช่วยชี้นำกระแสความคิด ทศนคติและค่านิยมต่างๆของคนในสังคม จึงอาจเปรียบได้ว่านิตยสารเป็นเหมือนกระจกเงาที่สะท้อนภาพได้อย่างชัดเจน โดยจะมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหา รวมทั้งรูปแบบการนำเสนอไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

ความหมายของนิตยสาร

นิตยสารหรือ Magazine มาจากภาษาฝรั่งเศสว่า Magasin ซึ่งความหมายเริ่มต้นของนิตยสารคือ โรงพัสดุ (Storehouse) ช่วงต้น ๆ ในอังกฤษและยุโรปจะเป็นที่รวมของภาพวาด ร้อยแก้ว ร้อยกรอง และบทความหลากหลายประเภท โดยเป็นสิ่งพิมพ์ที่เขียนเล่มและมีปกออกเป็นประจำ

2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต (internet) เป็นคำย่อของ Inter Connection Network หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่มีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายย่อยจำนวนมาก นับตั้งแต่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ใช้ภายในที่พักอาศัยและในสำนักงานไปจนถึงคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่แบบเมนเฟรมในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งระบบอินเทอร์เน็ตสามารถทำให้ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วไม่ว่าจะอยู่ส่วนใดของโลก ได้โดยใช้มาตรฐานในการรับส่งข้อมูลที่เป็นหนึ่งเดียว หรือที่เรียกว่า โพรโทคอล (protocol) ซึ่งโพรโทคอล ที่ใช้บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีชื่อว่า ทีซีพี/ไอพี (TCP/IP)

Dennis (1998) ได้กล่าวว่าอินเทอร์เน็ตสำคัญที่สามารถใช้งานง่ายและช่วยในการสื่อสารได้ดี มีต้นทุนที่ต่ำทำให้สามารถเข้าถึงบุคคลหรือหน่วยงานได้มาก

2.2.1 การให้บริการในอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีลักษณะการกระจายทั่วโลกโดยแต่ละพื้นที่ที่สามารถเชื่อมต่อได้หลายช่องทาง ทำให้อินเทอร์เน็ตถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารได้ดี โดยข้อมูลที่ใช้จะถูกเก็บไว้ในส่วนบันทึกผลของเครื่องคอมพิวเตอร์ จึงทำให้ใช้งานได้ตามต้องการเช่นการค้นหาข้อมูลก็สามารถเปิดหาได้ในทันที

สรุปแนวความคิดการบริการต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ตของ ฅนอมพร ดันพิพัฒน์ (2539) ได้ดังนี้

- 1) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เป็นบริการรับส่งจดหมายผ่านคอมพิวเตอร์
- 2) การทำงานโดยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ สามารถติดต่อกับคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นซึ่งอยู่ห่างไกลออกไปโดยไม่จำกัดระยะทาง
- 3) การสนทนาออนไลน์ (chat online) ผู้ส่งและผู้รับจะติดต่อกันด้วยการพิมพ์ข้อความหากัน โดยข้อความจะถูกส่งไปยังคอมพิวเตอร์ของอีกฝ่ายในเวลาเดียวกับที่กดส่ง
- 5) เว็บไซต์ (website) เป็นอีกบริการหนึ่งในอินเทอร์เน็ตที่แสดงข้อมูลตัวอักษร ภาพ และเสียง โดยในเว็บไซต์จะถูกจัดทำในรูปแบบของหน้าเอกสารเรียกว่าเว็บเพจ ซึ่งต้องใช้โปรแกรมสำหรับเปิดอ่านโดยเฉพาะที่เรียกว่าเว็บเบราว์เซอร์

2.2.2 การสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกันโดยเป็นโครงข่ายเป็นสื่อประเภทหนึ่ง มีเทคนิคการสื่อสารในหลายระดับกล่าวคือเป็นไปได้ทั้งสำหรับหน่วยงานเล็ก ๆ ใช้เพื่อเป็นสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์ จนถึงหน่วยงานขนาดใหญ่สื่อสารครอบคลุมทั่วโลก เช่นเว็บไซต์ของ google.com

สามารถสรุปกระบวนการสื่อสารบนระบบอินเทอร์เน็ตของ ดวงมณี ศุภิกา (2539) ได้เป็น 4 แบบ ดังนี้

- 1) การสื่อสารระหว่างบุคคลแบบไม่พร้อมกัน
- 2) การสื่อสารระหว่างกลุ่มบุคคลแบบไม่พร้อมกัน
- 3) การสื่อสารแบบพร้อมกัน ทั้งในแบบบุคคลกับบุคคลไปจนถึงบุคคลกับหลายคนโดยสามารถคุยกันได้โดยหลากหลายหัวข้อที่ต้องการ
- 4) การสื่อสารแบบไม่พร้อมกันระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมีลักษณะที่ผู้รับสารต้องการที่จะค้นหาเว็บไซต์ที่จะเข้าไปดูข่าวสารสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตประการหนึ่ง คือปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ที่ทั้งสองฝ่ายสามารถสลับตำแหน่งได้ตลอด

2.2.3 ลักษณะการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

- 1) เป็นสื่อทันสมัยที่สามารถเข้าถึงผู้รับ โดยไม่จำกัดกลุ่มและถิ่นที่อยู่ของผู้รับสาร สามารถกระจายได้ทั่วโลก
- 2) เป็นสื่อที่สามารถสร้างการปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารได้มีประสิทธิภาพ
- 3) เข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา 24 ชั่วโมง
- 4) สามารถให้ข่าวสารข้อมูลได้มากกว่าสื่อชนิดอื่น ๆ ทั้งข้อความ ภาพ และเสียงเป็นสื่อที่ราคาถูกลงที่ผลิตได้เร็ว
- 5) เป็นช่องทางการตลาดอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถสร้างผลประโยชน์ทางธุรกิจได้ทั่วโลก

6) เป็นสื่อที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างผู้รับสารได้

7) เป็นสื่อที่ทำให้ข่าวสารได้มาก ตอบสนองวัตถุประสงค์ทางการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตคือสื่อสารแบบสองทางการสื่อสารรูปแบบนี้จะเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคในยุคปัจจุบันที่ข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่ต้องการได้ตลอดเวลา โดยมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์

สุพจน์ ลภขรรณานา (2543) สื่อออนไลน์เป็นสื่อที่มีจุดเด่นที่เป็นสื่อที่ได้ตอบกันได้ทันที ใช้งบประมาณในการผลิตและเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่รวดเร็วและปรับเปลี่ยนได้ตลอด และที่เป็นประโยชน์สำคัญมากอีกประการคือ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากลูกค้าที่มีประสิทธิภาพต่อการบริหารงานลูกค้าสัมพันธ์ขององค์กร

2.3.1 สื่อประเภทเว็บไซต์เว็บเพจ และโฮมเพจ

เว็บไซต์ เว็บเพจ และโฮมเพจ เป็นองค์ประกอบของเว็บ เป็นส่วนที่แสดงเนื้อหา ข้อมูล และสารสนเทศต่าง ๆ ที่ต้องการสืบค้น ซึ่งจะปรากฏเป็นหน้าเอกสารบนจอเครื่องคอมพิวเตอร์ สามารถให้รายละเอียดของแต่ละส่วนดังนี้

1) เว็บเพจ (webpage)

ศูนย์พัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (2540) ได้ให้ความหมายของเว็บเพจไว้ดังนี้ เว็บเพจ คือหน้าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์บนระบบอินเทอร์เน็ต ที่เจ้าของเว็บเพจประสงค์จะใส่ลงไปบนหน้าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้น เช่น ข้อมูลแนะนำตัวเองซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือองค์กรที่ต้องการให้ผู้อื่นได้ทราบ หรือข้อมูลที่น่าสนใจ เป็นต้น โดยที่ข้อมูลที่แสดงเป็นได้ทั้งข้อความ เสียง ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว

2) โฮมเพจ (homepage)

กิดานันท์ มลิทอง (2542) กล่าวว่าในแต่ละเว็บไซต์จะมีหน้าโฮมเพจ หรือหน้าหลัก (main page) ซึ่งจะปรากฏเป็นหน้าแรกเมื่อเข้าเว็บไซต์ เปรียบเสมือนกับหน้าสารบัญและคำนำที่เจ้าของเว็บไซต์สร้างขึ้นเพื่อใช้ประชาสัมพันธ์องค์กรของตนว่าให้บริการในสิ่งใดบ้าง

จากข้อความข้างต้นสามารถอธิบายได้ว่า โฮมเพจ นั้นมีลักษณะเป็นหน้าเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ปรากฏบนจอเครื่องคอมพิวเตอร์โดยอาศัยระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นตัวกลาง โดยเชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร โดย โฮมเพจถือเป็นส่วนที่ต้อนรับและบอกกล่าวข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์องค์กรแก่ผู้ที่เข้ามาใช้บริการ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับ Facebook

Facebook เป็นบริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตบริการหนึ่งที่จะทำให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารและร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือหลาย ๆ กิจกรรมกับผู้ใช้ Facebook คนอื่น ๆ ได้ โดย Facebook ได้รับความนิยมอย่างมากจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก ซึ่งเห็นได้จากจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของ Facebook ประมาณ 840 ล้านคน (Checkfacebook , 2014) ซึ่งถือได้ว่าเป็นเครือข่ายสังคมที่ใหญ่ที่สุดในโลก และใช้เวลากว่า 20,000 ล้านนาทีต่อวันเข้าสู่ระบบสมาชิกเกินกว่าครึ่งเข้าสู่ระบบอย่างน้อยวันละครั้ง และคนส่วนใหญ่ใช้ Facebook เป็นเว็บท่า (Internet porter) ใหม่ของอินเทอร์เน็ต(คลาร์ก ซีห์, 2553, หน้า 179)ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ Facebook ได้รับความนิยมอย่างมาก อีกทั้ง Facebook ได้สร้างกระแสต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างมากมาย ทำให้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนที่รู้จักอยู่แล้วให้ดีขึ้นและทำให้คนที่ไม่รู้จักกันได้รู้จักกัน รู้จักบุคคลอื่น ๆ แลกเปลี่ยนความคิด แบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน และเชื่อมโยงกันในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง เช่น เฟสบุ๊ก

สรุป จากทฤษฎีที่ยกมาทั้งหมดสรุปได้ว่านิตยสารและสื่อออนไลน์สามารถที่จะอยู่ควบคู่กันไปได้ดีในยุคสมัยนี้ เพราะสื่อออนไลน์กำลังเป็นสื่อที่มาแรงและได้รับความนิยมมากที่สุดและที่สำคัญยังเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากและสะดวกที่สุดอีกด้วย นอกจากนี้ แอปพลิเคชันที่เป็นที่นิยมอยู่ในขณะนี้อย่าง Facebook ก็สามารถสร้างหรือจัดทำแฟนเพจ (Fanpage) อีกด้วย จึงทำให้การเข้าถึงของกลุ่มเป้าหมายง่ายขึ้นไปอีกและทั้งการจัดกิจกรรมในแฟนเพจก็เป็นจุดสำคัญในการสร้างความสนใจและดึงดูดให้ผู้อ่านมีความสนใจในตัวนิตยสารมากยิ่งขึ้น